

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 52.

Duminesă 28. Dekembrie.

1841.

ПЕНТРЪ ОПІНІЕ.

(Канет).

Съ черчетъм пѣ църанѣ, съ vedem ел че opinie are de noi? — Амъцит тотд'азна, нефинд маї пічі одатъ сїгръ де тѣнка ші де аверea ca, тотд'азна дънд, фъръ а пѣтеа саѣ а ші съ чеаръ кѣвжит пентрѣ че дъ, дптревзїндат ла тоате тревзїндїле ші воїле поастре; ел кънд не vede чертандъне зїче: се тѣнджкъ лъпїї не довіткъл сѣршїт; саѣ кѣ алте ворбе фъръ алегорїе: „саѣ адънат воерїї съ се кїпзїаскъ, чїне шїе че потоп о маї да не вїедїї крещїнї. Чїне с'а адънат вреодатъ а се кїпзїї пентрѣ фолосъл лъї, сѣї дпдоїаскъ врасда пльгълъї, сѣї арате челе спре вїнеле шї тѣнтвїреа лъї, сѣї деа шкоале шї мецензгърї? чїне їа сїве лъї вр'одатъ ка а фост Катонї шї Брѣдї дп лъте ка съ поатъ а не асътъна кѣ ачеїа, кънд vom сетъна кѣ дъшїї? Че opinie are ел де noi? саѣ не лїмба лъї ла че катастїхъ не are ел скрїшї?

Съ дптревъм не мецдер че opinie are de noi? дп везі батжокорїт, дп везі пзе съ лъкрезе шї окъръндъл ла платъ; маї тотд'азна амъцит, тотд'азна рѣвѣне възїтор шї гата а дпшъла шї ел ка съ шї

скоацъ дїп капете; деспрецїт де кончетъденїї сѣї, фїреце дї зраше шї ел, е неапропїат, грос, нечїоплїт, фъръ пічі о депрїндере де вѣна кѣвїїндъ; кънд азде кѣ не чертѣм, ел шїе кѣ noi пѣ не ам чертат пічі о датъ пентрѣ дънсъл ка съ креазъ кѣ фачет чева шї пентрѣ ел. Чїне с'а гъндїт вреодатъ аї дпмълді піла, аї дпсѣтї чїокавл, аї дпшїї фѣсъл, аї повъцї лїнїа шї гїзїнїа, аї дпдрента кѣмпъна? — Каре есте пъререа лъї пентрѣ noi?

Съ дптревъм не пегъдїтор че opinie are de noi? Ел се зїтъ дп катастїхъл сѣѣ шї кънд vede кѣт are съ їа, шї че are съ деа, кънд полїда че дп вїне тревъе съ о пльтеаскъ, шї кънд дака чере дрентъл сѣѣ че are съ їа, їесе скос кѣ рѣшїне; дака фаче ванкрѣт, влестемъ. шї ел, шї конїї шї тот неамъл лъї: їар дака сканъ кѣ полїда пльтїтъ, атъчї се сїменце а се деснъгъвї де довакнда' ванїлор кѣ дпкъркѣтера ла катастїх. Чїне с'а гъндїт пентрѣ сїгръандъ лъї, пентрѣ о банкъ національ, пентрѣ дпфлорїреа месерїеї лъї? саѣ де с'а гъндїт, чїне ла кїемат шї не дънсъл, дака пѣ дпдеовїце (пентрѣ кѣ ел п'аре вас сѣшїї аївъ аволо векїлъл сѣѣ), дп каї дп парте авасъ ка сѣшїї деа шї ел пъререа ка вѣл че шї кѣвоаїце маї вїне

Фолоаселе ши пѣгъвиле месеріеі сале? — каре есте пѣререа лѣи пентрѣ пої?

Съ дѣтревѣтъ не дѣвѣдат че опініе аре де пої? — Тотд'азна порокліт къ вѣтеле логіотате ши даскале *), тотд'азна сімѣндѣши де стоінічіа ши сѣперіорітатеа, дѣ вechі дѣшпне дѣвапої ши пісмѣйт де ва інтра дѣ слѣжбеле пѣвліче, пѣстрате фѣръ нічі о правілъ скрісъ не сеата поастрѣ, дѣ вechі дѣ лѣнтъ къ прежѣділіе, дѣ вechі дѣ прада лор, влестѣмѣндѣши соарта къ аѣ келтѣйт пѣріндіі съла дѣ вechе карте, іар п'аѣ кѣмпѣрат не ачеле времї къ вапї ачеіа вѣрѣн кафтап маї маре, ел дѣдѣлече маї віне де кѣт орї чіне пентрѣ че есте сѣада ши гѣлчеава кѣнд' не чертѣм. Кѣнд' с'а лѣат дѣ черчетаре къ стѣрѣре ши къ дінадінсѣл прічіна шкоалелор? Кѣнд' с'а вѣгат ачеаста дѣ овѣеаска адѣнаре, кѣрѣі професор пѣ іа сѣнцерат ініма? Каре воіер пѣ с'а вїтат ла професорї тотд'азна ка ла піче Паріа політічі че нічі рангѣріле че ле а дат стѣпѣніреа п'а пѣтѣт сѣі снеле де дѣгълареа рѣтѣніеі ка съ поатъ аї сокотї де вѣ неам ши де о вїцѣ къ неамѣл воіереск? — Че пѣрере аѣ дѣвѣдѣціі де пої?

Съ дѣтревѣтъ ши не воіерїі де аа доілеа ши ал треілеа треантѣ че пѣрере аѣ пентрѣ пої? — Тотд'азна порокліді къ пѣтеле де чїокої, дѣ вechі фѣкѣнд' еї слѣжбеле челе маї греле але Статѣлѣі, кѣноскѣнд' маї віне тоате слѣжбеле ши дрегѣторїіле, дѣ вechі сѣнт сокотїді къ еї тревѣе съ дѣшпнеаскѣ даторїіле слѣжбевї воіерилор че. ор марї карї пѣ шїѣ че лї се фаче

дѣ канделарїі, де кѣт кѣм съ фіе еї къ вапї ши алдіі къ тѣнка. Еї вѣд фоарте віне къ фѣръ нічі о правілъ скрісъ, дрѣмѣл лор есте дѣкїс, ши че поартѣ а невоіе де стрѣвѣтѣт, ши дѣшплетїтѣ де пісмѣ ши де інтересе се аѣлѣ ла тречереа лор дѣ трептеле челе дін тѣіѣ але цѣрїі; еї кѣноск' вѣрѣжѣшіа че аѣ чеї марї асѣпра лор ши а неамѣлѣ лор ка съ вѣ поатѣ нічі одатѣ а съ дѣлѣца д'алѣтѣреа къ дѣшпнїі; кѣноск' дѣ кѣтѣ дѣгрїкїре чеї марї аѣ фѣкѣт дѣтре сіне пѣ тѣкѣте вѣ контрафт інѣрнал де а пѣстра рангѣріле челе дін тѣіѣ пентрѣ сіне ши фїіі лор; дѣ кѣт ши дака вреодатѣ стѣпѣніреа деѣеантѣ ла слѣжбеле фіе-кѣрѣіа есте сілітѣ де дрептате а дѣлѣца не вре вѣл дін чеї маї де жос дѣ рангѣріле челе дін тѣіѣ, ачест вїет непорочїт' де стоїнік' слѣжбаш пѣ поате скѣпа нічі ел нічі копїі сѣі де порокліреа де чїокої. Кѣм се вїтѣ оаре кокопаціі офїцерї ши пѣріндіі лор, ла полковнїкѣл Солонон каре дѣ вѣртѣтеа остѣшаскѣ, ши къ сѣнцеле сѣѣ ши а довѣндїт' рангѣл че ла мерїтат де о сѣтѣ де орї? ши че п'ар фаче кѣнд' стѣпѣніреа тотд'азна дреантѣ с'ар вїта ла тоці дела солдат пѣпѣ ла маїор къ ачелаш окїѣ къ каре с'е вїтѣ ши ла ачест адевѣрат' мілітар рѣтѣп? — шїѣ фоарте віне воіерїі де а доілеа треантѣ каре есте патріотїстѣл ачестор Катонї ши Брѣді. Шї пѣшіі пот фаче о алтѣ опініе де дѣшпнїі деклѣт ачееа де каре сѣнт вѣднічі. *)

*) Аша дѣ ачест кїп Домпѣле, ла Двоастрѣ с'ар ведеа къ аѣ домнїт' ши домпече аша пѣміта арістокраціе де Оутїмадіі, каре ла Романї дѣ зрѣта рѣсвоаїелор чївіле се дѣпѣлѣсѣ ла о пѣтере ашецітоаре? Шї зрѣтірїле? Deskidem історїа. — Ped.

*) Шї пѣлѣ асѣгїі? Аша с'е паре. — —

Чине а статорничит карантинале ши пѣа фѣкѣт а не вѣкѣра дн паче де тѣнка ши де авереа поастрѣ, дн време че дн вечипѣтате възврѣш сателе ши орашѣле пѣстѣте де чѣмѣ ши дн време че кѣ зече ашѣ днпаште ерам ши пої прада знеї асемеа соарте? стѣпѣнїреа. — Чине прїп тѣсѣрїле сале челе дндѣленте а статорничит лїнїщеа овѣеаскѣ ши а кѣрѣдїт дара де тѣлхарї, дн кѣт пѣтем асѣзї а кѣлѣторї дїнтрѣш кап ла алѣл ал цѣрїї ши дн мїжлокѣл поцїї дн сїгѣрауцѣ? стѣпѣнїреа. Днпаште кѣ зече ашѣ де ар фї фѣгѣдѣїт чїнева пѣмаї ачесте дѣв фачерї де бїне, пѣ ар фї фост крѣзѣт — дн атѣта гроазѣ ерам! — саѣ де ар фї пѣс чїнева темейѣ ла фѣгѣдѣїа лаї, ар фї фост ачела сокотїт ка зп дндѣр дїн чер погорѣт пентрѣ тѣлѣтѣїреа поастрѣ. Че п'ар фї дат чїнева сѣ се шїе сїгѣр пѣмаї десїре ачесте дѣв марї реле чѣмѣ ши тѣлхарї!

Чине а адѣс пе цѣрам сѣ плѣтеаскѣ пѣмаї де 55 леї капїтацїе? стѣпѣнїреа. — Чине пѣл ласѣ сѣ рѣсѣфле, ши дн локѣл дїжнѣрїтѣлї, оїерїтѣлї, вїпѣрїтѣлї, тѣтѣпѣрїтѣлї, пѣдвезїлор, пѣї маї дѣ нас кѣ клака пе алокѣреа ши днтрѣїтѣ? стѣпѣнїрѣл мошїей ши арендашѣл. — Днде а маї рѣтас акѣм кѣївѣл авѣзѣрїлор челор веїї де кѣт дн фелѣрїтеле ши їнценїоаселе скїтопосїрї але рѣгѣламентѣлї, пѣтїрї де їовѣцїе ши алтеле каре нїчї пѣ ле поменѣе правїла кѣ ачест пѣте, ши нїчї кѣ аѣ фост вреодатѣ дн днвоїре кѣ фїреа ши обїчеїрїле рѣтѣнїлї? Чине а нороклїт пе рѣтѣнїлї їоваг, адїкѣ серв, адїкѣ ров? Ної патриоїї. — Днде алеаргѣ рѣтѣнїлї ла пѣсѣрїле сале де жафѣрїле че се фак? ла стѣпѣнїре. — Чине трїмїте черчетѣторї

ла дндѣїта клакѣ, де ї се їа? стѣпѣнїреа. — Чине коколешазе треава кѣ черчетѣторїї, ле днпѣнекѣ окїї кѣ вапї, ши адѣвче сѣ се факѣ агѣрїда тїере? Ної. — Чине а адѣс шѣоалеле дн стареа дн каре се афлѣ, ши а чїастїт пе професорї ка сѣ днкѣражазе днвѣдѣтѣра? стѣпѣнїреа. — Чине а стат дн протїва шѣоалелор, осѣндїнд рѣвна ефорїлор ши а професорїлор? пої. — Чине днтокменѣе шѣолї лавкастерїане дн тоате сателе ка сѣ прѣгѣтеаскѣ о тїперїте маї днцѣлѣгѣтоаре ши о вїїторїте маї дреапѣтѣ ши маї ферїчїтѣ? стѣпѣнїреа. — Чине саѣ дїнтрѣ чїне а їешїт ачѣа вестїтѣ хѣлѣ че дн вечї ва фї сїре окара веакѣлї пострѣ, зїкѣнд: „Кѣ че трѣвѣе рѣтѣнїлї сѣ шїе карте?“ ваї! дїнтрѣ ної патриоїї! — Чине а дат проїектѣл ка сѣ поатѣ фї депѣтат ши зп воїер ши зп фечор де воїер? адїкѣ чїне а дат пѣдеждеа кѣ ар пѣтеа вреодатѣ сѣ фїе депѣтат ши професорѣл ши пѣгѣдїторѣл пропрїетар кѣ пѣртѣрї вѣне ши воїерїт пентрѣ слѣжѣеле сале? стѣпѣнїреа. — Чине а фѣкѣт а се хотѣрѣл: „ка депѣтат сѣ се факѣ пѣмаї фечїорѣл де воїер, саѣ воїерѣл — фечор де воїер?“ адїкѣ чїне а фѣкѣт ка ачѣастѣ повїлѣ днсѣрчїнаре сѣ фїе пѣмаї пе сеата а врео кѣтева фамїлїї. Адїкѣ чїне а тѣїат пѣдеждеа орї кѣрѣї от чїастїт ши лѣтїнат кѣ дака кѣ с'а пѣскѣт дїн пѣрїнцївоїерї, сѣ пѣ се гѣлдеаскѣ нїчї одатѣ ла депѣтѣцїе, ши сѣ шїї кѣпоаскѣ можжкѣл лѣнїгѣл пасѣлї? пої патриоїї. — Чине адат проїектѣл ка сѣ се днтрѣдѣкѣ ла грѣтѣцїї ши тѣсѣрї сїстѣма зїчїмалѣ? стѣпѣнїреа. Чине ла днпїнс днпої? Ної карї нїчї пѣ л'ам днцелес нїчї п'ам врѣт ал днцѣлѣе. — Чине а дат проїектѣл ка сѣ се тѣїоаре тоате мошїїле

спре асе пѣне одатъ хотар ши асе кѣрма
прічина челор маї тѣлте жѣдікѣдї каре даѣ
прілеж челор маї тѣлте авѣзѣрї, ши прїп
каре се стїнг атѣтеа фамїлії? стѣпжїреа.
— Ши чїне а вѣзѣт кѣ о асеменеа тѣсѣрѣ
ар фї пѣзѣвітоаре поѣ ѣстора каре сѣнтем
жѣдікѣторї, ши кѣ кѣ кѣт жѣдікѣдїле вор
фї маї тѣлте кѣ атѣта ши кїліпїрѣрїле сѣнт
маї десе ши маї вѣпоасе? ши прїп ѣрмаре,
чїне с'а дїспротївїт ла ачеаста? пої.

Іатѣ каре есте опїніа пѣвлїкѣ дї фѣн-
дѣл фїе-кѣрѣзіа рѣшїп. Пѣвлїкѣл зїче пѣ тѣ-
кѣте: „Вѣ адѣпаці аколо ка сѣ фачеці
правїлі тотд'азна дї фолосѣл вострѣ, ши
тотд'азна дї пагѣва поастрѣ; пої п'авем
аколо векїлі касѣ не апере прїчина. Че
вредї дарѣ, ка епїтропїї поцїрї сѣ вѣ ласе
де капѣл вострѣ? Нѣ: сѣ даці кѣвѣнт де
орї че веці лѣкра, пентрѣ кѣ нїчі одатѣ
п'аці лѣкрат дѣне дрептате. Нѣ не паре
рѣѣ, кѣ пої нїчі одатѣ п'ам вѣзѣт рѣѣ деа-
дрептѣл нїчі дела Тѣрчї нїчі дела Мѣскалі:
пеїреа ши мїкшорареа поастрѣ тотд'азна а
венїт дела воїерї, дела воїерї ши кїар дї
времеа рѣстїрїдѣлор. Н'аці пѣзїт дрепта-
теа? пѣ ваці гѣндїт нїчі одатѣ ла пої?
фоарте віне: Дар пѣ вѣ адѣчеці амінте, кѣ
о вор пѣзї аадїї, се вор гѣндї аадїї ла пої?
Ної ам кѣнїгат ши вої аці пердѣт, ши де
пѣ вѣ веці децента, де пѣ вѣ веці дїце-
лепці, осѣ пердеці ши маї тѣлте*): Ачеаста
есте опїніа пѣвлїкѣ асфел кѣм есте дї зїоа
де асѣзї, ши кѣнд віне дїптр'їп сїнтїмент
де рѣсѣвпаре. Пѣвлїкѣл пострѣ есте слав,

*) Дї Франца с'аѣ фост зїе дела рестазаціе
дїкоаче: Ces gens là n'avaient rien oublié,
ni rien appris. Сѣ пѣ фїе. Ped.

дар дїцемент ши дрепт; ел воїеште ши чере
дрептате ши рѣсѣвпаре, ши дї стареа дї
каре а ажѣсѣ віеї дрептатеа де зїнде дї ва
венї, кѣ ел атѣта ва, сѣ віе.*)

Дї алт капїтол, дїмі воїѣ да ши еѣ пѣ-
ререа теа, — де дїмі ва фї іертат сѣ о даѣ.**)
Акѣм ам арѣтат каре есте пѣрререа пѣвлї-
кѣ, ши чїне воїеште сѣ о скїмѣ (дака пѣї
плаче) кѣ ворѣ пѣ поате сѣ о скїмѣ;
тревѣск фапте: пентрѣ кѣ Рѣтѣпѣл с'а сѣ-
тѣрат д'атѣтеа веакѣрї де ворѣ, каре кѣ
кѣт сѣнт маї марї, кѣ атѣта сѣнт маї де
осѣндѣ дї гѣра ачелѣзіа че дї веці ла а-
тѣрїт. E.

Респѣсѣрї дела Редакціе.

Не ла капѣл анѣлї тоате мїнѣтеле не сѣнт
скїмѣе фоарте. Деці Домпїлор іертациї, кѣ пѣ-
пѣ ла алтѣ време де рѣсѣвпаре сѣнтем сїліці а
вѣ ресїнде пѣмаї не сѣрѣт аці. Чак о вар де-
ла М. Б. дїн 5. Дек. Нѣ нї с'аѣ дат дїкѣ прїлеж
а вѣ ретрїміте челе пофїте. Тїмїшоара П.
Ч. дїн 18. Дек. Де д'ам пѣтеа вреодатѣ тѣлѣ-
мї! — Блаж дїн 21. Дек. Респѣс ла пѣкѣтѣл
Ілеа іатѣл дї Фоаїе № 50, 51 ши дї Gazetѣ
№ 49: ла ал доїтеа: не акѣтѣм кѣ Бѣрѣкѣл
ши кѣ Гѣрдїкѣл. Бѣкѣрѣції дїн Ноемвр. 12. Ок-
е преа тѣрзіѣ! — Де аколоц дїн Дек. 13. фоар-
те тѣрзіѣ ши аневоїе. Бѣкѣрѣції Б. 11, Дек.
Домпїле кѣ кондїціїле поцїале че не арѣці, сѣн-
тем тѣлѣснїці, прїмеште а поастрѣ рекнотїці-
дѣ. Іаш, Г. Нѣ се поате не анѣл поѣ, чї маї
тѣрзіѣ; не рѣгѣм траде візірїла дї нос. Іаш,
N. 8. Дек. Ам прїїмїт прїп Бѣкѣрѣції.

*) Ної кредем кѣм ам крѣзѣт нї маї пайте,
кѣшкѣ дрептатеа пентрѣ пѣвлїкѣл Двоастрѣ
ва венї дела лѣтѣрїреа ідеїлор аколоа а-
касѣ, кѣм ши дела енерціоаса пѣнере дї лѣ-
краре а Гѣвернїлї де тоате дрептѣрїле сале,
маї вѣртос зїнде опїніа пѣвлїкѣ чеа сѣнѣ-
то а сѣ дї спїрїкопеште. Ped.

**) Паролѣ. — Ped.